West Brabantse Vogelwerkgroep

Jaarverslag 2019.

Jaarverslag van de West Brabantse Vogelwerkgroep van 2019

Voorwoord

In dit jaarverslag over 2019 wordt u zo goed mogelijk geïnformeerd over de vele activiteiten en betrokkenheid van onze vereniging. Er zijn dit jaar weer vele leden actief geweest voor de vereniging en ook hebben weer veel leden een bijdrage geleverd aan dit jaarverslag. Het verslag is opgemaakt door de voorzitter.
Voorzitter (en secretaris) hebben als taak de vele bijdragen tot een geheel samen te smeden. Omdat het bijna onmogelijk is iedereen met naam te bedanken zonder het risico iemand te vergeten, wil het bestuur vanaf deze plaats iedereen bedanken die (ook) een bijdrage in 2019 heeft geleverd aan de vereniging en dit jaarverslag.

1. Algemeen

In het jaar 2019 was de vereniging weer zeer actief, zowel met de vaste als nieuwe activiteiten. Het jaar 2019 stond in het teken van ons vijftigjarig jubileum. Dit hebben we groots mogen vieren door een tweedaags jubileumfeest en in het najaar nog een keer met een extra VIB(Vogels In Brabant)-dag. De presentaties van leden van onze vereniging, maar ook sprekers van buiten, waren zeker de moeite waard om bij te wonen. Nogmaals een woord van dank aan de Jubileumcommissie en haar hulpjes. De commissieleden hebben er veel tijd in gestoken. Alle dagen werden, mede door het goede weer, zeer goed bezocht.
Verder is er heel veel werk verricht in de werkgroepen, met het tellen en inventariseren, de vogelcursussen en bijbehorende excursies, de lezingen, de excursies, de website, de Nieuwsbrief, 't Hupke, enz.
Op de eerste jubileumdag mochten we ook nog kennismaken met de voormalig voorzitter van onze zustervereniging in Polen en daarna genieten van zijn lezing over de activiteiten van die vereniging die in zeer korte tijd is uitgegroeid tot een professionele organisatie met veel medewerkers en hectares in beheer.

Wat betreft het aantal leden blijft de vereniging het goed doen, al is de uitbreiding ook in 2019 bescheiden.
Mede door de uitbreiding van het bestuur in 2019 zullen initiatieven uitgewerkt worden om onze vereniging niet alleen te laten groeien, maar ook om haar te verjongen, zodat we nog lang onze werkzaamheden en activiteiten kunnen blijven uitvoeren.

2. Bestuur

2019 was een jubileumjaar en daarom was er een jubileumcommissie om het bestuur te ondersteunen.
In maart 2019 is Fred Pardoel officieel gestopt als secretaris, en heeft Piet van Iersel deze functie overgenomen voor de duur van maximaal een jaar. Fred Pardoel heeft vervolgens wel de functie van cursuscoördinator op zich genomen om Jan Benoist te ontlasten.
Ook hebben we een werkgroepen-coördinator mogen verwelkomen in het bestuur in de persoon van Merel Roks. Die begon meteen zeer actief met het benaderen van de werkgroepen en aandragen van vernieuwende ideeën. Ook hebben we na lange tijd weer een bio-secretatis in de persoon van Reinier van Loo.
Daarnaast werd het bestuur actief ondersteund door de werkgroep Lezingen en de eind 2019 opgerichte werkgroep Excursies.

De bestuurssamenstelling was eind 2019:

Bert van de Haar	voorzitter
Piet van Iersel	secretaris
Kees Wijnen	penningmeester
Ineke Buijnsters	publiciteit en PR
Merel Roks	coördinator werkgroepen
Reinier van Loo	biologisch secretariaat

Bestuursondersteuning gaven de werkgroep Lezingen, werkgroep Excursies en de jubileumcommissie.

De Algemene Vergadering is in maart en november akkoord gegaan met de samenstelling van het bestuur.

De Vogelwerkgroep is lid van de federatie Natuurplein de Baronie. Bert van de Haar is lid van het bestuur van Natuurplein de Baronie als secretaris. Piet van Iersel en Bas Gerrits waren de vertegenwoordigers van de Vogelwerkgroep bij de ledenvergaderingen van Natuurplein de Baronie in 2019.

2.1 Bestuursactiviteiten 2019

Vergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2019 zes keer. Er waren twee Algemene Ledenvergaderingen. Voor 2019 is gekozen voor het opstellen van een meer algemeen beleidsplan voor de komende jaren, om te voldoen aan de vereisten van de ANBI status. Het betekent tevens, een vermindering van de last t van de diverse coördinatoren. Die hoeven nu niet steeds in detail aan te geven wat de activiteiten voor het volgende jaar zullen zijn.

Overleg met coördinatoren werkgroepen en de cursus- en excursieleiders

Het overleg van het bestuur met de coördinatoren van de werkgroepen en de cursus- en excursieleiders heeft in 2019 éénmaal plaatsgevonden.

Jubileumcommissie

De jubileumcommissie heeft in 2018 de viering van het vijftigjarig bestaan volledig in de steigers gezet en de noodzakelijke afspraken en activiteiten geborgd, waarna zij in 2019 ons jubileumjaar zeer goed hebben laten verlopen. Het bestuur is de commissie dan ook zeer dankbaar voor al haar werkzaamheden.

Ledenadministratie

De ledenadministratie wordt sinds 2017 gedaan door de penningmeester. Wijzigingen en aanmeldingen worden aangepast in het account van e-boekhouden. Via die bron worden ook de Nieuwsbrieven en digitale Hupkes verzonden. Dat werkt naar tevredenheid. Leden wordt verzocht (e-mail) adreswijzigingen en andere wijzigingen door te geven via ledenadministratie@westbrabantsevwg.nl .

Mentorenproject

Dit project is in een slapende toestand, maar er zijn al wel ideeën hoe we het weer nieuw leven in kunnen gaan blazen.

Samenwerking
De West Brabantse Vogelwerkgroep werkt nauw samen met andere natuur- en milieuverenigingen in en rond Breda binnen de federatie van natuurverenigingen Natuurplein de Baronie. Via deze overkoepelende instantie werd regelmatig overleg gevoerd met verantwoordelijke instanties als Staatsbosbeheer, het waterschap Brabantse Delta, de verantwoordelijk wethouder voor groen/natuur en stedelijke ontwikkeling en ambtenaren in Breda en de Brabantse Milieufederatie (BMF). Daarnaast is met enige regelmaat contact gezocht met de omgevingsdienst van de provincie Noord-Brabant om actiever handhavend op te treden tegen dreigende misstanden de ecologie betreffende. Ook in 2019 heeft Natuurplein de Baronie daarbij weer een dag per week ondersteuning gehad bij haar werkzaamheden in de persoon van Joost Barendrecht. Activiteiten waarover in 2019 zeer nadrukkelijk overleg is gevoerd zijn aanleg nieuwe natuur, bermbeheer, kap en herplant, festivals in broedseizoen, ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie (zonneweides en windmolens) en vergroening van de stad en omgeving. Ook is een start gemaakt met het meer betrekken van de natuurorganisaties bij het, op natuurlijke wijze, bestrijden van de eikenprocessierups. Tevens is vanuit Natuurplein de Baronie een werkgroepje gevormd dat zich actief bezighoudt met het verbeteren/becommentariëren van de plannen voor het doortrekken van de Mark door het centrum van Breda, met als voornaamste doel het verbeteren van de biodiversiteit in de binnenstad en de extra mogelijkheden die dat met zich meebrengt voor o.a. de vogels.
In 2019 is een juridische procedure gestart om een festival in het broedseizoen te voorkomen. Helaas is dat toen niet gelukt, maar het heeft wel geresulteerd in meer duidelijkheid door de rechter, waardoor er nu door de gemeente Breda rekening gehouden wordt met een zogenaamde 'kwetsbare periode' voor vogels en daarom zullen er tot 1 juli geen luidruchtige festivals meer plaatsvinden op de recreatieterreinen die tegen natuurgebieden aan liggen. Daarnaast blijft de organisatie van de festivals verantwoordelijk voor het niet-overtreden van de Wet Natuurbescherming, ook al is het buiten de 'kwetsbare periode'.

Naast de reguliere en incidentele contacten met de gemeente Breda, Vogelbescherming Nederland, Sovon, Staatsbosbeheer en de Brabantse Milieufederatie bestaat de mogelijkheid om mee te denken en bij te dragen aan natuurontwikkeling en –beheer door aan te schuiven bij de nieuwe werkgroep Natuur van Natuurplein de Baronie. Dit kan door dit kenbaar te maken via; secretaris@natuurpleindebaronie.nl .

Activiteiten van Natuurplein de Baronie zijn te vinden op de website: www.natuurpleindebaronie.nl .

Ruimtelijke ordening (RO)
Ook in 2019 is er door zowel individuele leden van de Vogelwerkgroep alsmede Natuurplein de Baronie intensief meegedacht over het plan voor het Markdal, de gebiedsaanpassingen in de Rith, de ontwikkelingen aangaande het herinrichten van o.a. Weimeren, het zogenaamde plan Noordrand Midden en het Ulvenhoutse bos.

Besluitenlijst
Voor de volledigheid is in de bijlage 2 de besluitenlijst van 2019 toegevoegd.

2.2 PR en communicatie

2.2.1 Publiciteit

2019 was een zeer bijzonder jaar voor onze vijftigjarige vereniging. Om dit jubileum, het hele jaar door, goed te vieren werd in 2018 een speciale feestcommissie opgericht, een enthousiast team van vier met: Mariska Tonnet, Ineke Buijnsters, Piet van Iersel en Jan Benoist. Maar daarover straks meer.

Het **nieuwe jaar** begint steevast met elkaar het beste te wensen op de tweede donderdag in januari in de Wegwijzer. Op het spel staat dan in de quiz de verdediging van de Gouden Veer, vorig jaar gewonnen door Hans en Agnes van der

Sanden. Op iedere tafel had Mathilde, Wilma of Ineke een soort Ganzenbordspel klaargelegd. Per tafel was er een winnaar en alle tafelwinnaars namen na de pauze deel aan de finaleronde. Hele échte vogelkennis was niet specifiek nodig maar wel bijzondere weetjes zoals de naam van een Franse duif uit de Tweede Wereldoorlog of het aantal magen van een vogel of de naam van het vogelgriepvirus. Maar ook waren er vragen specifiek over onze vereniging zoals het aantal leden per 1-1-2019. Tja, dat was andere koek. Na het optellen van alle punten mocht Jan Spierings de Gouden Veer in ontvangst nemen. Daarna was er nog een gezellige nazit met een hapje en een drankje.

In het jubileumjaar kon je een groene polo kopen. De vereniging betaalde het logo. Onverwachts kreeg je er gratis een mooie cap bij. Een complete verrassing geschonken door een anoniem blijvende vogelaar. Zoals je ziet maakte het jubileumteam er reclame voor en de mensen van het PR-team zijn ook trots op hun nieuwe outfit. Zo komen we weer extra in de publiciteit.

Zaterdag 11 mei was dé feestdag. Na alle voorbereidingen startte om 9.30 uur het programma. Een dag eerder was de grote zaal van De Wegwijzer omgetoverd in een ruimte waar geschiedenis en kunst tot hun recht kwamen. De geschiedenis bracht ons vijftig jaar terug naar het begin van de vereniging; bij velen kwamen de herinneringen weer boven. De kunstenaars uit de Vogelwerkgroep zorgden voor een divers aanbod. Schilderijen, tekeningen, objecten van wol, steen, email, stof of andere materialen waren gebruikt voor de kunst. Een aantal kunstenaars doneerde hun werk aan de vereniging; liefhebbers konden daarop een bod uitbrengen en zo werden velen blij.

't Hupke
jaarverslag secretaris
't Hupke
STUDIE

Het ochtendprogramma zat knalvol met een warm welkom, speeches van wethouder Paul de Beer en van vertegenwoordigers van organisaties die het belang van hun relatie en samenwerking met onze vereniging benadrukten (Staatsbosbeheer, gemeente Breda, Brabants Landschap en Natuurmonumenten).
John Vegt presenteerde met trots de film over onze vereniging. Een dik applaus waard. Ook applaus voor de twee filmsterren: Merel en Masha.

Na de lunch vertelde Emiel Anssems over zijn werkzaamheden en de intensieve en goede contacten met onze vereniging. Aansluitend maakten velen een wandeling door de Lage Vuchtpolder. Bijzonder om met zoveel leden en ervaren vogelaars van dit gebied te genieten. En nagenieten werd er ook gedaan in het zonnetje onder het genot van een hapje en een drankje. Een veel gestelde vraag: "Het was zo gezellig vandaag, we hebben erg genoten. Kunnen we dit niet ieder jaar doen?"

Zondag 12 mei: de **jubileumfietstocht** begon vroeg en het was dan ook nog een beetje fris. Zeker zestig mensen vertrokken bij De Wegwijzer met de routebeschrijving van Piet Brosens. Met een button van onze vereniging op de jas maakten ze een fietstocht, met diverse bemande uitkijkposten op leuke vogelkijkplaatsen. Fietsers die al bekend waren in dit gebied hebben ook een prachtige route gereden. Door de Hoge Vuchtpolder, langs de Asterdplas en de Emerput. Kennis van vogels kon je onderweg opdoen met een rebus en andere vragen. Bij terugkomst waren er gezegdes waarbij 'het hazenpad kiezen' het moeilijkst te raden bleek. Achteraf werd nog een ijsje gegeten bij Snoek om deze (moeder)dag fijn af te sluiten. Dank aan heel veel enthousiaste vrijwilligers!

Vogelaars vliegen er soms flink in

De Wegwijzer

Piet van Iersel, enthousiast lid en de huidige secretaris, werd geïnterviewd door BN/DeStem-journalist Palko Peeters. Een mooi stukje publiciteit voor onze vereniging.

De tweede West-Brabantse **VIB-dag** in 2019 was op 26 oktober: vanwege ons vijftigjarig bestaan hadden wij aangeboden om deze dag te organiseren. Bijzonder was de komst van Przemek Bielicki die in het Duits vertelde over interessante projecten in Polen (PTOP). Na de lunch, een wandeling, met een zonnetje en als cadeautje een laag vliegend blauwe kiekmannetje. Natuurlijk was er ook hier gelegenheid om met elkaar bij te praten. Van alle bezoekers ontvingen we veel dank voor het interessante programma en de goede organisatie.

Tweemaal per jaar organiseert Betrokken Ondernemers Breda een **Meet&Match** waarin de betrokken ondernemers en maatschappelijke organisaties elkaar treffen. Vraag en aanbod komen zo bij elkaar. Van onze verlanglijst werden een aantal wensen vervuld. Sommige toezeggingen lopen nog. Voor het jubileum hebben we buttons gekregen, twee grote stapels kleurenkopieën van onze informatiefolder, bodywarmers en een concept-reclamecampagne van No Tomato.

Website

Digitaal zoeken naar informatie wordt steeds belangrijker. Hoe handig kun je manoeuvreren over onze site? Samen met Merel, Ineke en Ger is gestart met compactere informatie. Bijna klaar zijn de werkgroepen in een basisprofiel. De volgorde, vormgeving en snellere vindbaarheid staan voor het nieuwe jaar in de planning. Nieuw is ook de rubriek WIE HELPT ER MEE, waarin we regelmatig onze vacatures plaatsen. Heb je affiniteit met social media en zin om ons te helpen? Je bent van harte welkom.

Privacy

Vanwege de invoering van de AVG is de ledenlijst van de site verwijderd. Als je informatie over andere leden nodig hebt, kun je contact opnemen met ledenadministratie@westbrabantsevwg.nl

Om jou en de inwoners van Breda e.o. op de hoogte te brengen over onze lezingen en excursies bieden we de informatie altijd aan bij de plaatselijke kranten. De redactie bepaalt zelf of het artikel geplaatst wordt; de laatste tijd merken we dat een mooie vogelfoto een goede eyecatcher is. Ook op onze Facebook-pagina vermelden we de activiteit. Natuurlijk is de agenda op onze website meestal up-to-date.

Jaarlijks in september is de PR-groep present tijdens Plein Air. De Duivelsbrug is dan 'ons'

plekje. Met informatie, folders en een kennisquiz maken we bezoekers meer bekend met onze vereniging. Dit jaar hebben zich 'ter plaatse' twee nieuwe leden aangemeld. Ook eigen leden komen langs om gezellig een praatje te maken.

Social media
Naast de vermelding op onze website-agenda plaatsen we de meeste activiteiten als Evenement op onze Facebookpagina. In het netwerk dat zo ontstaat bereiken we meer mensen die in onze excursies en lezingen zijn geïnteresseerd. Ook 'delen' we berichten van Sovon, Vogelbescherming, het Vogelrevalidatiecentrum en andere sites met relevante informatie. In dit jaar is een Instagram-account aangemaakt Merel is de beheerder ervan; zij ziet jullie foto's, verhalen enz. tegemoet. Liefst uit Breda en de regio.

App Waarnemingen/ErOpUit
Deze in 2017 gestarte App heeft inmiddels 37 mensen in de groep. Wil je ook in deze App-groep? Stuur dan een berichtje naar onze PR-afdeling.

Groene Groepen
Onze activiteiten, ook voor niet-leden, melden we aan bij andere regionale natuurorganisaties. Daarvoor gebruiken we de lijst Groene-Groepen.

PR-groep
Veel activiteiten worden door veel leden-vrijwilligers gedaan. Wil je ook graag een keer met het PR-team mee? Vraag dan eens aan Cor & Toos, Hans & Agnes, Mariska & Willem, Karel & Nicole, Mary & Koos, Piet, Jan, Bert, Ger, Marijke, Mirjam, Ciska hoe zij het vinden.

2.2.2 Werkgroep Lezingen 2019 (Wilma Rasink en Mathilde Marijnissen)

Lezingen 2019

21 februari 2019: dubbellezing over de Wulp en de Raaf
Terwijl er steeds meer Wulpen in de Waddenzee overwinteren, is sinds halverwege de jaren tachtig de Wulp als broedvogel met bijna 50 procent afgenomen. Ook elders in Europa gaat het niet goed. Hoe zit dat? Reden voor Sovon en Vogelbescherming om 2019 uit te roepen tot het Jaar van de Wulp.
Tijdens deze lezing is Albert de Jong van Sovon ingegaan op het voorkomen van de Wulp in West-Brabant, en natuurlijk op de problemen die deze soort bedreigen.

Na de pauze vertelde Leo Ballering, Sovon-vrijwilliger en lid van de Veghelse natuurvereniging ons over de Raaf. De Raaf doet het goed in Nederland en broedt nu ook o.a. in Oost-Brabant, de Loonse- en Drunense Duinen en bij het Markiezaatsmeer. Wat maakt de Raaf zo succesvol en wat heeft hij daarvoor nodig?
Of het kwam doordat het twee lezingen waren of dat de vogelsoorten zo interessant waren, het aantal belangstellenden was 83!

21 maart 2019: lezing over Gambia
Janus Verkerk van Stichting Vogelreizen vertelde over zijn vele reizen naar Gambia en de prachtige vogels die daar te zien zijn. Hij werd daarbij ondersteund door Arnold Klaren, die op drie reizen naar Gambia geweldige foto's heeft gemaakt van de vogels en het land. Er waren rond de 35 aanwezigen.

18 april 2019: lezing over de Spotvogel en vogels van de Peel

Boena van Noorden doet al jaren onderzoek naar broedvogels in de Peel en naar de Spotvogel in het bijzonder. Hij wist dan ook in detail en zeer boeiend te vertellen over dit gebied, de geschiedenis ervan en de huidige staat. Ook heeft hij ons deze avond veel geleerd over de Spotvogel.
Er waren ongeveer 35 belangstellenden.

20 juni 2019: lezing over Kalmthoutse heide
Glenn Vermeersch is van jongs af aan fotograaf en is later als bioloog zich steeds meer gaan richten op dit gebied in zijn directe omgeving. Hij doet al jaren tellingen en onderzoek op de Kalmthoutse Heide. Daarvoor heeft hij er ook (foto)hutten gebouwd, meestal aan het water en zo gelegen dat bezoekende vogels vanuit de beste hoek kunnen worden gefilmd en bestudeerd. Hij verhuurt ze ook. Glenn wist zeer boeiend te vertellen over dit mooie gebied, ondersteund door prachtige foto's.

12 september 2019: lezing over de Zwarte Spechten op de Brabantse Wal
Hidde Bult van Vogelwerkgroep Bergen op Zoom vertelde over het voorkomen van en de studies naar de Zwarte Spechten op de Brabantse Wal. Hij vertelde over de Zwarte Specht als soort, het tellen en het zenderen in 2018 t.b.v. Sovon-onderzoek op de Brabantse Wal om erachter te komen of het echt minder goed gaat met de Zwarte Specht. Deze soort heeft een enorm territorium en die territoria overlappen elkaar soms. Zo kan het dus zijn dat er dubbel geteld wordt of er gedacht wordt 'er zit er geen enkele Zwarte Specht'. De uitkomsten van het zenderen geven in de toekomst misschien meer duidelijkheid.

10 oktober 2019: lezing over Spitsbergen door Abe Maaijen
De lezing was een reisverslag van zijn reis naar Spitsbergen met het schip de Plancius. Abe nam ons via prachtige foto's mee vanuit Vlissingen over de Noordzee naar Fair Isle, een bekend vogel ringstation, dan langs Faeröer-eilanden naar het eiland Jan Mayen met zijn walvisvaarderhistorie. En daarna via de Noordelijke IJszee en tussen ijsschotsen door naar de eindbestemming Longyearbyen en omgeving op Spitsbergen. Er kwamen foto's langs van vogels, zoogdieren en landschappen. We zagen orka's, zes soorten walvissen w.o. Bultrug, Groenlandse walvis, Dwergvinvis, Gewone- en Blauwe vinvis, zeehonden, walrussen, maar ook ijsberen. En we genoten van schitterende foto's van de Jan van Gent, Koningseider, Rosse Franjepoot, Grote Burgemeester, Sneeuwgors, Zeekoet, Papegaaiduiker, Noordse Stormvogel, Kleine Alk, etc.
Er waren zo'n 50 leden aanwezig en enkele mensen van buiten de vereniging.

07 november 2019: lezing over wildcamera's door Lennart Suselbeek
Allereerst moesten we met de aanwezigen in de zaal aangeven wat we zelf belangrijk vonden dus waaraan voor ons een wildcamera moest voldoen. Er bleek al veel kennis aanwezig te zijn. Lennart vertelde daarna aan de hand van voorbeelden waar je op moet letten bij de aanschaf en waarvoor je wildcamera's kunt gebruiken. Dit werd ondersteund door met de camera's genomen foto's, timelaps en korte video's. Na de pauze vertelde zijn meegekomen helper Joep, die veel onderzoeken met wildcamera's uitvoert, over zijn ervaringen en gaf praktische tips. Een informatieve en nuttige avond, met aan het eind een kortingskaart voor als we een camera bij Lennart willen aanschaffen.
Er waren zo'n 21 leden aanwezig en enkele mensen van buiten de vereniging.

2.2.3 <u>Communicatie</u>

Website
Een wezenlijk onderdeel van informatie over onze vereniging/organisatie gaat tegenwoordig via de website. Steeds meer zoeken (surfen) bezoekers op kernwoorden, begrippen en vooral op beeldmateriaal. Snelheid van gevonden worden en een aantrekkelijke uitstraling zijn erg belangrijk. We merken dat ook vijftigplussers handiger worden en hun weg naar ons weten te vinden.

Alle nieuwe cursisten melden zich ook aan via het digitale inschrijfformulier. Ondertussen bekijken ze ook de rest van onze site. Mocht je nou zelf iets tegenkomen of juist missen? Neem dan contact op en Ger Duijf, Ineke Buijnsters of Merel Roks zij luisteren graag naar je reacties.

Website en sociale media
Naast de kennismaking in het veld is in het afgelopen jaar de aandacht uitgegaan naar de profilering van de werkgroepen via de website. Verschillende van de beschikbare webteksten waren al lang niet meer bijgewerkt.
In samenwerking met de verantwoordelijke voor de publiciteit binnen het bestuur en de websitebeheerder, is naar de werkgroep coördinatoren een standaardformat gezonden, met het verzoek de websitetekst over hun werkgroep te actualiseren naar dit format.
Deze actie is inmiddels afgerond, waardoor het voor iedereen direct inzichtelijk is wat de betreffende werkgroep doet, waar deze actief is en of er nog nieuwe deelnemers nodig zijn.
Ook is een Instagram-account gestart om de aandacht voor de Vogelwerkgroep in het algemeen te bevorderen. Er is een oproep uitgegaan naar de gehele Vogelwerkgroep om foto's aan te leveren die de activiteiten van de West Brabantse Vogelwerkgroep in beeld brengen en promoten richting het brede publiek.

Persberichten
Alle openbare activiteiten melden we aan bij BNDeStem, Het Stadsblad en De Bode. De redacties bepalen zelf wat geplaatst wordt. Vaak is dat een klein stukje in een eenkoloms formaat. Soms is er meer ruimte en krijgt een bijgeleverde foto een plaatsje.

Groene Groepen
Onze activiteiten, ook voor niet-leden, melden we aan bij andere regionale natuurorganisaties. Daarvoor gebruiken we de lijst Groene-Groepen.

Facebook
Naast de vermelding op onze website-agenda plaatsen we de meeste activiteiten als Evenement op onze Facebookpagina. In het netwerk dat zo ontstaat bereiken we meer mensen die in onze excursies en lezingen zijn geïnteresseerd.
Ook 'delen' we berichten van Sovon en andere sites met relevante informatie.

Instagram
Dit jaar kreeg de West Brabantse Vogelwerkgroep ook een Instagram account dat beheerd wordt door de coördinator werkgroepen (Merel Roks)

2.3 Financiën

De boekhouding wordt verwerkt in het online programma e-boekhouden.
De vereniging heeft 2019 met een negatief saldo van € 899 afgesloten.
Dit negatieve saldo heeft meerdere oorzaken maar wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het jubileumjaar. Zo'n jubileum is lastig te begroten omdat het een bijzondere (eenmalige) gebeurtenis is.
De jubileumdag was een groot succes en een grote opkomst betekent ook meer kosten.
Toch heeft de jubileumcommissie haar best gedaan om kosten en baten op elkaar af te stemmen en is de overschrijding in overleg met de penningmeester en het bestuur gedaan.
Er was ook naast de reservering voor het jubileum voldoende reserve om dit verlies te dragen.
Een andere grote kostenstijging betrof de werkgroep Lezingen. Doordat kosten over 2017 en 2018 te laat werden gedeclareerd, waren de kosten voor 2019 (die daarop waren gebaseerd) te laag begroot. Daarnaast werd de werkgroep geconfronteerd met stijgende kosten en toonde ze een grotere ambitie. Daarop werd het budget na afstemming met het bestuur in twee stappen

vergroot. De begroting voor 2020 is daarop aangepast. De definitieve financiële overzichten met toelichting vindt u in bijlage 1.

2.4 Coördinator werkgroepen

In 2019 was er voor het eerst sinds een aantal jaren weer een coördinator werkgroepen actief voor de West Brabantse Vogelwerkgroep. De coördinator is aan haar taak begonnen met als voornaamste doel om voor de actieve werkgroepen binnen de West Brabantse Vogelwerkgroep te functioneren als aanspreekpunt richting het bestuur, en de verbinding tussen de verschillende werkgroepen te ondersteunen en waar mogelijk verder te bevorderen.

Kennismaking
Het afgelopen jaar stond voor de coördinator werkgroepen hoofdzakelijk in het teken van de kennismaking met de verschillende werkgroepen, een introductie op het werk dat de werkgroepen doen en de middelen die ze daarbij gebruiken. Deze kennismaking gebeurde zo veel mogelijk in het veld, om er zeker van te zijn dat de coördinator een goed beeld kreeg van de praktijksituatie. De bezoeken boden tevens de kans voor een persoonlijke kennismaking met de leden van de verschillende werkgroepen, zodat iedereen de coördinator zo veel mogelijk weet te vinden. Op basis van deze bezoeken kan worden bepaald welke ondersteuning de groepen eventueel nodig hebben en op welk moment.

Werkgroepenoverleg
Het samenbrengen van de losse werkgroepen in een overleg is een taak voor de coördinator werkgroepen. Tijdens dit overleg bespreken de werkgroepcoördinatoren en andere genodigden, actualiteiten binnen de vereniging. Dit coördinatorenoverleg, waarbij ook het bestuur aanwezig is, is dit jaar één keer gehouden en zal ook in de toekomst in ieder geval een keer per jaar plaatsvinden.
Gedurende dit overleg kwamen als belangrijke aandachtspunten naar voren dat er behoefte was aan een nieuwe coördinator voor de excursies. Naar aanleiding hiervan werd een vacature gepubliceerd en is men ook binnen de gelederen van de Vogelwerkgroep actief op zoek gegaan naar invulling hiervan. Gelukkig kon er al snel invulling worden gegeven aan deze functie, in de vorm van een nieuwe werkgroep Excursies.

Aanhakend bij bovenstaand punt bleek uit het dat er behoefte was aan meer duidelijkheid over de openstaande vacatures binnen de West Brabantse Vogelwerkgroep. Sommige werkgroepen hadden dringend behoefte aan nieuwe leden, waar anderen geen ruimte hadden voor nieuwe aanwas. Hierop is besloten de vacatures in het verenigingsblad, de digitale Nieuwsbrief en op de website te publiceren. De coördinator werkgroepen stuurt tijdig voor publicatie van verenigingsblad 't Hupke een reminder rond, om te informeren of coördinatoren nog vacatures willen uitzetten in de eigen media. Omdat men nieuwe leden ook de mogelijkheid van activiteiten wil kunnen aanbieden, werd besloten te kijken of er met behulp van de publicatie van vacatures tevens meer sturing kon worden gegeven aan de plaatsen waar belangstellenden aankloppen om mee te lopen.
Ook werd besloten te kijken of het verder actualiseren van de website en sociale media kan helpen om nieuwe mensen enthousiast te krijgen voor de vereniging (zie ook de kop "Website en sociale media"). De cursuscoördinator is zich nog verder gaan verdiepen in de mogelijkheden om extra workshops en cursussen aan te bieden.

Wisseling van de wacht
Het afgelopen jaar is gebleken dat er een nieuwe coördinator voor de Weidevogelwerkgroep Weimeren nodig is, en dat het gebied waar deze werkgroep actief is de komende jaren aan veel verandering onderhevig zal zijn. Voorlopig nemen enkele leden van de Weidevogelwerkgroep samen de taken van de coördinator waar.
De Knotwerkgroep heeft aangegeven nieuwe adressen nodig te hebben waar ze op een duurzame manier een bijdrage kunnen leveren aan een aantrekkelijke habitat voor met name de Steenuil.

Gedacht wordt nu aan het inzetten van de media om nieuwe adressen te vinden. Daarnaast is de andere werkgroepcoördinatoren om suggesties gevraagd.

Ambities voor 2020
Voor zover een persoonlijke kennismaking met de verschillende werkgroepen binnen de Vogelwerkgroep nog niet heeft plaatsgevonden, zal deze introductie ook in 2020 worden voortgezet. De coördinator werkgroepen streeft ernaar minimaal eens per jaar met alle werkgroepen mee te lopen in het veld.
Er zal met veel enthousiasme worden verder gewerkt aan het schenken van meer publiciteit aan de activiteiten van de verschillende werkgroepen, alsmede nieuwe aanwas van leden.
Nieuwe leden willen we de mogelijkheid gaan bieden om op verschillende manieren betrokken te worden bij de Vogelwerkgroep. Onder meer door te onderzoeken of het mogelijk is het mentorenproject nieuw leven in te blazen, waarbinnen nieuwe leden met een ervaren vogelaar uit een van de werkgroepen kunnen meelopen om meer over vogels te leren. Zo waarborgen we dat onze activiteiten in de toekomst kunnen worden voortgezet.

Voor de functie van coördinator voor de Weidevogelwerkgroep wordt gezocht naar een kandidaat. Ook zal worden onderzocht of het mogelijk is deze functie op te splitsen.
Verder is het nodig om uit te zoeken hoe de financiering van verschillende werkgroepen is geregeld, welke bedragen ze krijgen van onder meer terreinbeherende organisaties waarvoor ze vrijwilligerswerk uitvoeren, en waarop ze dus aanspraak mogen maken. Tegelijkertijd zal worden uitgezocht wat de werkgroepen nodig hebben aan financiële ondersteuning, om hun werkzaamheden in goede orde te kunnen uitvoeren. Hier kan dan in het vervolg rekening mee worden gehouden in de begroting van de Vogelwerkgroep.

2.5 Bio-secretariaat

Coördinator bio-secretariaat
Bij de ledenvergadering in het najaar van 2019 is Reinier van Loo gekozen als de nieuwe bio-secretaris van de West Brabantse Vogelwerkgroep. Hij is woonachtig in Bavel en sinds drie jaar lid van onze vereniging. De functie van bio-secretaris is een tijdlang niet ingevuld geweest. Daarom heeft hij zich als eerst gericht op het bijwerken en inventariseren van wie er tellingen doen bij de West Brabantse Vogelwerkgroep en voor welke organisaties.
Voor de watervogeltellingen heeft hij met hulp van Sovon de gebieden en tellers reeds in kaart gebracht. Met hulp van de leden en coördinatoren van de verschillende werkgroepen zal hij in 2020 dit graag verder goed op een rij zetten. Daarna kan hij zich meer gaan richten op monitoren van tellingen en aangeven waar en wanneer nieuwe tellers nodig zijn.

Waarom zijn tellingen belangrijk?
Tellingen door onze eigen leden maken het mogelijk om vogelonderzoek te doen in onze eigen regio, om trends waar te nemen en om dit onderzoek te gebruiken voor de bescherming van de vogels.
Door de gegevens beschikbaar te stellen, kunnen we verder ook gebruikers van deze informatie direct in contact brengen met degene die deze telgegevens hebben verzameld. Uitwisseling van informatie zal alleen plaatsvinden, na toestemming van de teller.
Hopelijk kan Reinier rekenen op de medewerking van jullie allemaal!
Continuïteit van tellingen en goede beschikbaarheid van informatie zijn zeer belangrijk voor het onderzoek en bescherming van vogels in West-Brabant. Nieuwe tellers zijn uiteraard altijd van harte welkom!
Ook deze keer willen we graag alle leden van de werkgroepen en de samenwerkende organisaties bedanken voor hun inzet voor het bio-secretariaat. Bijzondere dank gaat uit naar Hans van der Sanden voor het verzorgen van het waarnemingenarchief.

3. Vogelcursussen

3.1 Vogels Herkennen en Van Kijken naar Waarnemen

Coördinatoren: Jan Benoist en Fred Pardoel

Met het IVN zijn afspraken gemaakt over de cursussen. IVN verzorgt de Basis Vogelcursus en de Vogelwerkgroep verzorgt twee cursussen, t.w. 'Vogels Herkennen' en 'Van Kijken naar Waarnemen'. Op de websites van IVN én Vogelwerkgroep wordt naar alle drie de cursussen verwezen.

De IVN-cursus start in het voorjaar; in het najaar kunnen de deelnemers dan, indien gewenst, aan onze cursus Vogels Herkennen deelnemen en in het daarop volgende voorjaar nog aan de cursus Van Kijken naar Waarnemen. Zo wordt gezamenlijk een goede basis gelegd voor beginnende vogelaars. Onze beginnerscursus (Vogels Herkennen) is gestart in 2004 en werd dit jaar voor de zestiende maal gegeven.

De cursussen staan open voor zowel leden als niet-leden, zij het dat leden voorrang hebben bij de aanmelding en een geringer bedrag aan cursusgeld betalen. Deelnemers die nog geen lid zijn worden automatisch voor een jaar aspirant-lid van de Vogelwerkgroep. De cursussen leveren daardoor flink wat nieuwe leden op.

Beide cursussen bestaan uit een theoretisch deel van vijf lesavonden en uit een praktisch deel van vijf veldexcursies naar interessante gebieden in de omgeving van Breda.

De vogelcursussen worden zeer gewaardeerd, wat blijkt uit de reacties van de deelnemers.

De coördinatie van de cursussen ligt bij Jan Benoist en Fred Pardoel, waarbij Raymond van Breemen actieve ondersteuning biedt.

De lessen van de cursus Van Kijken naar Waarnemen werden verzorgd door Raymond van Breemen, Jan Benoist, Hannie van Gils en Piet van Iersel. Bij de excursies hebben Hans van der Sanden en Willem Veenhuizen assistentie geboden, zodat er steeds twee begeleiders waren en de groepen maximaal uit vijftien cursisten bestonden. Er waren dertig deelnemers.

De lessen en excursies van de cursus Vogels Herkennen werden verzorgd door Raymond van Breemen, Hannie van Gils, Wilma Rasink, Hans van der Sanden, Willem Veenhuizen en Harry van Vugt. Piet van Iersel hielp bij de begeleiding van de excursies. Er waren 31 deelnemers. Het maximum is eigenlijk 30, maar er was een aanmelding niet doorgekomen door een storing van de website.

Een speciaal woord van dank gaat uit naar Charles Brosens van het Vogelrevalidatiecentrum Zundert voor het verzorgen van een lesdeel.

We hebben een goed en enigszins verjongd cursusteam, maar belangstelling van vooral jongere leden om docent of excursieleider te worden blijft zeer welkom en ook nodig om in de toekomst de cursussen te kunnen blijven geven. Wie meldt zich aan?!!!!

In het voorjaar 2020 wordt een nieuwe cursus georganiseerd, de cursus Vogelzang. De bedoeling is dat de deelnemers (alleen leden) de zang van basisvogels leren herkennen. Dit gebeurt tijdens een vijftal excursies. Er is dus geen aparte theorieles. De cursus is opgezet omdat er vooral bij de evaluatie van Van Kijken naar Waarnemen vraag naar een dergelijke (vervolg)cursus was. De opzet is gebaseerd op die van de vroege-vogel(geluiden)excursies van Marjo Lips. Eind 2019 bleek dat er voor deze cursus veel belangstelling was, want de beoogde twee groepen van maximaal acht cursisten waren toen al volgeboekt. Er wordt gewerkt met een team van excursiebegeleiders, waarbij gelukkig ook een aantal jongere betrokken zijn.

Verder is op 19 februari 2020 een cursusavond MUS samen met Sovon gegeven. Een praktijkles volgt nog.

Tenslotte laten we het idee van Hans Klaassen niet onvermeld om mogelijk een aantal zinvolle en aantrekkelijke workshops op te gaan zetten. Als eerste uitwerking wordt in het voorjaar van 2020 gestart met een pilot, de workshop vinken, gorzen en mussen.

Ook bij sneeuw gaat de excursie gewoon door (Foto Jan Benoist)

3.2 Vroege vogelgeluiden (Marjo Lips)
In de periode van begin maart tot eind mei 2019 zijn er in totaal acht tochten geweest. De excursies vonden voornamelijk plaats op woensdagmorgen met een tussentijd van een of twee weken. We bezochten het Mastbos/Vlonderpad, Boswachterij Dorst, de Strijbeekse Heide, de Chaamse Bossen, Het Broek en de Bleeke Heide.
Het aantal deelnemers lag tussen de tien en zestien.

De eerste vogeltochten hoorden we zo'n dertig tot veertig vogelsoorten. Bij de laatste excursies waren dat er meer. In het Mastbos waren ruim vijftig soorten te horen en op de Bleeke Heide wel zeventig.

Voor het jaar 2020 hebben wij het plan om de vroege vogelexcursies alleen voor gevorderde vogelaars aan te bieden. Het maximum aantal deelnemers wordt twintig. We kunnen dan meer aandacht aan de wat moeilijke en lastige soorten besteden. Veel deelnemers lopen al zo'n tien jaar mee.

4. Excursies

Ook in 2019 waren er weer veel mooie excursies. We danken alle excursieleiders voor hun inzet hierbij. Aangezien de functie van excursiecoördinator al sinds 2015 vacant is, ontbreekt een samenvatting in dit jaarverslag. Eind 2019 is er een nieuwe werkgroep Excursies opgericht en daar

zullen we in 2020 de vruchten van gaan plukken. Het voornemen is om tweemaal per maand een excursie te organiseren. Ideeën en/of nieuwe leden hiervoor zijn uiteraard altijd welkom.

3 febr. 2019 Plan Tureluur
Start 9.00 uur Haagse Markt. Met 6 auto's en 25 personen eerste stop bij Dijkwater. Daarna via de Schouwse inlagen en Karrevelden naar Plan Tureluur.
Pauze met kleine lunch in de Heerenkeet. Nog even langs de Koudekerkse inlagen. Retour om 17.00 uur in Breda.

In april en mei waren er de Stadswandelingen met Willem Veenhuizen. Tussen de 4 en 12 deelnemers waren erbij om de stadsvogels beter te leren kennen.

Op zondag 23 juni 2019 verzamelde zich rond 8.00 uur een achttal mensen voor een zondagmorgen-wandeling rond de Emerput. Onder een aangename temperatuur werd aan de wandeling begonnen. Maar tijdens de wandeling liep de temperatuur al aardig op. Ondanks het warme weer werden toch nog wat leuke waarnemingen gedaan van in totaal ongeveer 25 soorten. De leukste waarnemingen waren de Visdieven op hun vlotje met hun nog niet vliegvlugge jong en een paartje Bergeenden met 8 jongen. Een overvliegende Koekoek was verschillende mensen te vlug af. De zingende Tuinfluiter, Rietzanger en Cetti's Zanger werden door sommigen herkend. Een Koolmees die zich te goed deed aan de eikenprocessierupsen bracht enkelen op het idee meer nestkasten op te hangen voor Koolmezen en andere insectenetende vogels. Mogelijk een oplossing voor de problemen die de eikenprocessierupsen veroorzaken. Na de rondwandeling was de behoefte aan een verfrissend drankje groot, maar helaas! Het lunchcafé bij het verzamelpunt is op zondag gesloten.

Op zondag 24 november 2019 werd om 9.00 uur gestart met 11 mensen voor de wandeling bij de Asterdplas en door de Vierde Bergboezem. De weergoden waren de wandelaars goed gezind. Er werden 32 vogelsoorten waargenomen. Voor enkele personen was het een herhalingsoefening van de vogelcursus. Het verschil in het foerageergedrag van Blauwe Reiger en Grote Zilverreiger kon worden waargenomen. Ook de jachttechniek van de Torenvalk was goed te volgen. Er was volop gelegenheid om Grauwe Gans, Kolgans en Nijlgans goed te bekijken. De belichting op de Asterdplas (tegenlicht) bood de kans om de verschillen in silhouet van eenden als Wilde Eend, Kuifeend, Slobeend en Tafeleend en van dat van de Meerkoet te bestuderen. Leuke waarnemingen waren de verschillende groepjes Sijzen die zich goed lieten bekijken zowel de mannetjes als de vrouwtjes. De zang van de Cetti's Zanger werd door verschillende wandelaars herkend. Na een wandeling van 2,5 uur was het tijd voor de lunch thuis.

5. Werkgroepen

Inleiding
In dit hoofdstuk treft u de verslagen aan van onze werkgroepen over het jaar 2019. De indeling van ieder verslag is in principe volgens een vast format.
Ook in 2019 is er weer bijzonder veel en goed werk verzet door onze werkgroepen.
Het bestuur bedankt de coördinatoren en de leden van de werkgroepen voor al hun inspanningen en voor het uitstekende werk, dat zij ook dit jaar weer verzet hebben.

5.1 Werkgroep	**Stadsvogels**
Coördinator	**Willem Veenhuizen**
Leden	**Frans Aarts, Jan Benoist, Cor en Toos Borghouts, Raymond van Breemen, Ronald Buijnsters, Ineke Buijnsters Rombout van Eekelen, GertJan Endedijk, Hannie van Gils, Henriëtte Huijgens, Piet van Iersel, Martin van Leest, Kees van der Krift, Mitchell Krijnen, Lidy de Koning, Marijke Levy, Marjo**

5.1 Werkgroep	Stadsvogels
	Lips, Peter Melissen, Leo Nagelkerke, Ellie en Klaas Pruiksma, Wilma Rasink, Hans en Agnes van der Sanden, Harry van Vugt, Jan Willem Wijnhoven

Activiteiten
Doordat er wat minder activiteiten binnen de stad zijn, komen er weinig nieuwe stadsvogelaars.
In 2019 is de Huismus voor een deel van de stad weer geïnventariseerd en gekarteerd (Piet van Iersel deel omgeving Heusdenhout, Willem Veenhuizen deel van IJpelaar).
Zij samen deden nog een keer een aanvullende inventarisatie van de Huismus in het centrum van Breda (kartering binnen de singels). Hiervan is een rapport opgemaakt. Willem en Raymond van Breemen telden de Huiszwaluwen binnen de bebouwde kom van Breda, alsmede enkele nestplaatsen in het buitengebied.
Evenals vorig jaar werden de roekenkolonies geïnventariseerd: IJpelaar Seminarie (5), Nolensplein e.o. (geen), Princenhage (?)en Prinsenbeek (6-7).
Er is steeds 'in de wandelgangen', dus via het Natuurplein De Baronie, overleg gepleegd met de stadsecologen om elkaar te informeren over bestemmingsplannen en bezuinigingen op groen. Er is sprake van ideeënuitwisseling inzake o.a. de Emerput, Steenuilen, bomen, bestemmingsplannen, natuur, renovaties, project B5, en Natuur in de Wijk.
De controle van nestkastendoor leerlingen van de Rooipannen is gestopt wegens een fusie. Op de ijsbaan van IJsvermaak zijn in het kader van meer natuur besdragende heesters en knotwilgen geplant. Door de droogte in het afgelopen voorjaar is het terrein helaas grotendeels verdroogd.
In de Emerput waren de vlotten weer succesvol; een paartje Visdieven had een succesvol broedsel. Zo krijgt de 'Vogelboulevard Emerput' gestalte. . In de twee huiszwaluwtillen, in beheer bij Willem, werd niet gebroed.

Presentatie
Willem heeft weer viermaal een stadsvogelexcursie gehouden, in of rond de Grote Kerk e.o.(Valkenberg), Zaartpark, Wilhelminapark, en Minervum. Iedereen is altijd welkom, ook niet-leden, Het aantal deelnemers was vergelijkbaar met dat in vorige jaren (4-18 personen). Een van de excursies viel tijdens de Nationale vogelweek (Zaartpark).

Belangrijkste resultaten
Gierzwaluwen broedden in het Ginneken (Marckhoekflat), de Heilig Hartkerk (Baronielaan)[niets van gemerkt, bedoelt hij wel dat ze er broedden? HvK], en ook bij het waterschapskantoor (Bouvigne)waren veel aanvliegmomenten. Hier worden de ingebouwde nesten veel gebruikt. Ook in de wijk IJpelaar worden de vele nestkasten veel gebruikt. Van de Huiszwaluw waren in de bebouwde kom van Breda vijftig bewoonde nesten. De scholeksterinventarisatie leverde bijna geen jongen op; evenals vorig jaar waren er ongeveer tien territoria. De oeverzwaluwwand in de Waterakkers kende een goed resultaat: bijna alle nesten waren bezet
Dank aan Hans van der Sanden voor het napluizen van het waarnemingenarchief voor verschillende onderzoeken en publicaties.

Plannen voor 2020
Bestaande activiteiten als onderzoeken en tellingen worden voortgezet.(Huismus IJpelaar en Heusdenhout, Fuut singels, Scholekster, Huiszwaluw)Misschien zou er een stadswijk bij een onderzoek betrokken kunnen worden. Voor de Emerput wordt gedacht aan uitbreiding van het aantal vlotten. Dit in overleg met stadsecoloog Rombout van Eekelen in het kader van een verdere ontwikkeling als 'Vogelboulevard'. Aandacht zal er blijven voor ontwikkelingen op het voormalig CSM-terrein. De aldaar vroeger aanwezige kokmeeuwenkolonie is geheel verdwenen.
Willem blijft functioneren voor Vogelbescherming Nederland als vrijwillig stadsvogeladviseur. Een studiegroep Gevelbeplanting stadskantoor is opgericht. . Meer onderzoek is nodig naar de

5.2 werkgroep	Roofvogels
Coördinator	Raymond van Breemen
Leden	Toon van Beers, Raymond van Breemen, John Frijters, Bas Gerrits, Hannie van Gils, Johan van Haperen, Arnold Klaren, Martin van Leest, Ellie Pruiksma, Harry van Vugt en Paul Zom

Activiteiten in 2019

Inventarisatie van de Hooiberg, de Berk en Strijpen. Wintertelling Noordwest-Brabant. Voor de achtste maal hebben we alle gegevens ingevoerd m.b.v. autoclustering op de website van Sovon. Voordeel hiervan is dat de gegevens direct ingezien kunnen worden door Staatsbosbeheer, zodat, waar nodig, direct beschermingsmaatregelen kunnen worden getroffen. De landelijke roofvogeldag van de WRN (Werkgroep Roofvogels Nederland) op 17-2-2019 is bezocht door twee leden van onze werkgroep: Ellie Pruiksma en Raymond van Breemen.

Overzicht van de belangrijkste resultaten

In het jaar 2019 heeft de Roofvogelwerkgroep voor het elfde jaar op rij de broedende roofvogels in het gebied ten noorden van Etten-Leur in kaart gebracht. In het onderzoeksgebied liggen de natuurgebieden Strijpen, de Berk, de Hooiberg en de Oostpolder. Er is een goede samenwerking met terreinbeheerder Staatsbosbeheer. De torenvalkkasten die in samenwerking met de gemeente Breda zijn geplaatst, zijn in 2019 intensief gevolgd. In december 2019 is de zestiende integrale wintertelling roofvogels gehouden waaraan 21 leden van de West Brabantse Vogelwerkgroep hebben deelgenomen. Een uitgebreid verslag hiervan is gepubliceerd in het 't Hupke van voorjaar 2020.

Op vliegbasis Gilze-Rijen is meegewerkt met vogelwerkgroep De Vlieghaai aan de integrale wintertelling roofvogels.

Plannen voor het nieuwe jaar

In 2020 gaan wij gewoon door met de eerder genoemde activiteiten. Torenvalken en Slechtvalken gaan we nog intensiever volgen en waar het kan doen we broedvogelonderzoek. In 2020 is hopelijk de kast voor de Slechtvalk op de toren van de Grote kerk te Breda gerealiseerd.

5.3 Werkgroep	Uilen
Coördinator	Martin van Leest
Leden	Antoinette en Jos Koeken, Tonny en Rob Fisscher, Jan Broekman, Peter Brabander, Rinus Claassen, Hans en Agnes van der Sanden, Raymond van Breemen, Frans Dollevoet, Ellie Pruiksma, Harry van Vugt , Piet Hendrickx, Frans Snijder, Jan Benoist, Frans Jacobs, Dennis Maas, Herman Schriks, Martin van Leest, Sylvia van Nes, Jos Quirijnen

Indeling gebieden

Gebiedsnr.	Gebieden Kerk en Steenuil	Gebied coördinator	
1	**Prinsenbeek noord**	**Peter Brabander**	**Frans Dollevoet**
2	**Haagse Beemden**	**Frans Jacobs**	
3	**Vuchtpolder**	**Raymond v Breemen**	**Merlijn Hoftijzer?**
4	**Bavel**	**Harry van Vugt**	**Martin van Leest**
5	**Markdal**	**Martin van Leest**	**Herman Schriks**
6	**AA of Weerijsdal**	**Jan Broekman**	
7	**De Rith**	**Frans Snijder**	**Jan Benoist**
8	**Prinsenbeek, Liesbos**	**Piet Hendrickx**	
9	**Breda**	**Ellie Pruiksma**	
10	**Geersbroek, Cauweleer, Chaam**	**Sylvia van Nes**	**Martin van Leest**
11	**Hoge Bremberg e.o.**	**Antoinette van der Wildt**	**Jos, Rob, Tonny**

Broedresultaten 2019

Steenuil

Het was een redelijk goed jaar voor de Steenuilen in en om Breda. Het totaal aantal territoria lag ongeveer gelijk met dat van vorig jaar. Er zijn wel tien juvenielen meer uitgevlogen dan in 2018. Het totaal aantal uitgevlogen juvenielen kwam dit jaar op 53.

Steenuil			**Kerkuil**		
jaar	Totaal aantal territoria	Totaal Aantal uitgevlogen juvenielen	Jaar	Totaal aantal territoria Breda	Aantal Uitgevlogen juvenielen Breda
2019	33	**53**	2019	17	**49**
2018	40	**43**	2018	16	**45**
2017	43*	33	2017	13	34*
2016	33*****	55	2016	16	27

Kerkuil

De opmars van de Kerkuil in Breda gaat gestaag door, vorig jaar hadden we 45 juveniele Kerkuilen, dit jaar zelfs 49.

5.4 Werkgroep	**Watervogels 2019**
Coördinator	**Harry van Vugt**
Tellers Buitengebied	**Jan Benoist, Cor en Toos Borghouts, John Frijters, Cees Huijben, Piet van Iersel, Gerard Krijnen, Martin van Leest, Arend Meeuwissen, Hans en Agnes van der Sanden, Willem Veenhuizen, Harry van Vugt**
Stadswatervogels	**Raymond van Breemen, Toos Timmermans**
Midwinter	**Hannie van Gils. Clemens van Nijnanten, Ruud Touw**

Activiteiten in 2019.

Al vanaf 1964 hebben wij ganzen in onze streek geteld voor het RIN (Rijks Instituut voor Natuurbeheer). De gegevens gaan sedert 1992 naar Sovon.

Tegelijk met de oprichting van onze Vogelwerkgroep in 1969 is deze werkgroep gestart met het tellen van watervogels in de zes wintermaanden, oktober tot en met maart. Het jaar 2019 was dus

het vijfenvijftigste jaar. Er wordt geteld in West-Brabant van Geertruidenberg tot en met de Heen in zowel polders als plassen.
In de stad Breda worden 5 gebieden geteld. Er doen 18 leden mee met de watervogeltellingen en zij tellen samen 83 gebieden. Op deze bijdrage aan dit Sovonproject mogen wij best trots zijn.
In december werd in alle gebieden ook speciaal gelet op roofvogels voor de jaarlijkse roofvogeltelling.

Overzicht van de belangrijkste resultaten
De soorten met de hoogste aantallen zijn Kolgans, Grauwe Gans en Brandgans.
De gevolgen van de klimaatopwarming zijn duidelijk waarneembaar. Van soorten uit Noord-Europa worden er minder grote aantallen gezien en soorten die voorheen naar Zuid-Europa trokken blijven in grotere aantallen in Nederland.
Er is een opvallende toename van het aantal Grote Zilverreigers, Grote Canadese Ganzen en Krakeenden.

Plannen voor 2020
Vanaf oktober 2015 geven alle tellers hun tellingen rechtstreeks door aan Sovon.
Aan de werkzaamheden van de tussenpersoon is daarmee min of meer een einde gekomen. Sovon verstrekt informatie over teldata en achteraf over de landelijke resultaten rechtstreeks aan de tellers. De tellers kunnen nu ook rechtstreeks via AVIMAP vanuit het veld hun waarnemingen invoeren en later naar Sovon uploaden.
Vacatures zijn er voor het tellen van o.a. de waterpartijen in de woonwijk Hoge Vucht, Kroeten in de Haagse Beemden en het ven op de Galderse Heide.
Leden die meer willen weten over watervogels kunnen contact opnemen met een van de tellers om mee te gaan.

5.5 Telgroep	**Dintelse Gorzen**
Coördinator	**Ronald Buijnsters**

Activiteiten 2019
Al vele jaren wordt de telling verzorgd door de groep Dintelse Gorzen onder leiding van Ronald Buijnsters. De tellingen vinden elke maand plaats in het weekend dat zo dicht mogelijk ligt bij de 15e. De resultaten van alle tellingen worden in een eigen archief opgeslagen en doorgegeven aan Sovon. Het overzicht van de tellingen 2019 is te vinden op onze website onder waarnemingen/Inventarisatieoverzichten/Dintelse Gorzen.

5.6 Werkgroep	**Weidevogels Weimeren**
Coördinator	**Biek Smetsers (tot en met 2019)**
Leden (17)	**Marc Dedobbelaere, Agnes van der Sanden, Hans van der Sanden, Nico van Dongen, Hans Matthijsse, Biek Smetsers, Elly van den Bliek, Marianne van Dongen, Maartje Hoeve, Aad Kortekaas, Merete Smits-Solhauge, Jan van der Ven, Ad Franken, Walther Hoekstra, Jan Asselman, Corrie van Haperen**

Activiteiten in 2019
Ons seizoen is op 22 maart begonnen met de gebruikelijke startvergadering.
Daarna hebben we wekelijks op de donderdagmorgen de akkers/weilanden geobserveerd c.q. belopen. De laatste keer dat we dit gedaan hebben was op 6 juni.
Ons seizoen eindigde met de afsluitingsvergadering op 22 oktober.
Ook is er een groepsapp (telefoon) aangemaakt om snel mededelingen te kunnen doen.
Ook is er dit jaar weer, naast de weidevogelbescherming, een broedvogelinventarisatie uitgevoerd.

Alle gegevens zijn digitaal verwerkt en automatisch geclusterd via de tool op de website van Sovon en Brabants Landschap.

Het ledenaantal van onze werkgroep blijft zo rond de 16 tot 18 vrijwilligers schommelen.

Resultaten
Voor resultaten, zie de Excel bijlage Meerjaren overzicht van 2007 tot en met 2019 van de werkgroep Weidevogels op de website.

Plannen voor 2020
We hopen een nieuwe coördinator te verwelkomen en in te werken.
Ook blijven we natuurlijk hopen op nieuwe aanwas, we hopen dan op vrijwilligers die door de week en in het weekend beschikbaar willen zijn.

Verder blijft het afwachten in hoeverre de herinrichting van Weimeren (onderdeel van plan Noordrand Midden) gevolgen zal hebben voor onze werkzaamheden voor wat betreft het beschermen van de weidevogels. De komende zeven jaar wordt aan het oostelijk deel van Weimeren gewerkt. Zoals bekend willen de provincie Noord-Brabant, waterschap Brabantse Delta en Staatsbosbeheer op termijn drie aan elkaar grenzende natuurgebieden realiseren. Ook wordt het watersysteem aangepast. Het betreft de gebieden Weimeren, Strijpen/De Berk en Kelsdonk/Zwermlaken, samen ook wel Noordrand Midden genoemd.
De drie bovengenoemde partijen willen de bergboezem Weimeren herinrichten en de polder grotendeels teruggeven aan de natuur met veel (kwel)water. Hoe dit zal uitpakken voor de weidevogels en de ganzen in de winter zal een groot vraagteken zijn, we hopen er het beste van.

5.7 Werkgroep	**Rooskensdonk**
Coördinator	**Clemens van Nijnanten**
Leden	**Harry Janssen, Cees Janssen, Eric Corssmit, Ger Duijf, Cees Huijben, Hannie van Gils, Corrie van Haperen en Giggi van Melick**

Activiteiten in 2019
Het doel van de werkgroep is een gedeelte van het graslandgebied Rooskensdonk te inventariseren en het gebied samen met de eigenaar Staatsbosbeheer (SBB), het waterschap Brabantse Delta en de pachters zo goed mogelijk te beheren. Het gebied is gelegen ten noorden van de waterzuiveringsinstallatie Nieuwveer ten oosten van de snelweg A16. Het gebied is niet vrij toegankelijk.

Leden van de werkgroep hebben in 2019 totaal zo'n 34 keer geteld. Er zijn in dit jaar 120 soorten waargenomen. De maand april was met 82 waargenomen soorten de koploper. Vanaf de start van de inventarisaties door de werkgroep in 2003 zijn er tot nu toe 181 vogelsoorten en 5 ondersoorten waargenomen.

Evenals in 2018 zijn de waarnemingen van broedvogels verwerkt met behulp van de BMP-methode op de website van Sovon. Dit invoerprogramma maakt het mogelijk territoria te bepalen met behulp van 'autoclustering'. Er zijn zo van 64 soorten totaal 421 territoria vastgesteld. Zo had de Tureluur 4 territoria en de Grutto 17.
Het aantal territoria is dit jaar weer iets afgenomen.
Het aantal territoria van zangvogels, die vooral langs de spoorlijn broeden, blijft stabiel. Daaronder zitten vaak aparte soorten als de Cetti's Zanger en de Spotvogel.

In de huiszwaluwentil op het terrein van de waterzuivering hebben dit jaar nog geen Huiszwaluwen gebroed. De geluidsapparatuur met lokroep heeft ook dit jaar niet goed gewerkt. Waarschijnlijk door de hitte en de lange droogte hebben er dit jaar ook geen Huiszwaluwen gebroed op de silo bij de waterzuivering. Wel broedden er weer enkele Boerenzwaluwen.

Net als andere jaren werden er bij bijna elk bezoek reeën gezien.

Tijdens de tellingen houdt de werkgroep ook de waterstanden bij en geeft die door aan SBB. Het waterpeil is ongeveer geweest zoals was afgesproken. Wel zijn door de lange droge zomer de poelen droog komen te staan en was het geen interessant gebied voor watervogels en steltlopers. Er is na de zomer ruige stalmest uitgereden en in het westelijk deel van Rooskensdonk zijn sloten uitgebaggerd en is een aantal duikers hersteld.

Presentatie
Op waarneming.nl worden alle tellingen van Rooskensdonk genoteerd. Geïnteresseerden kunnen altijd meelopen bij telrondjes op Rooskensdonk. Deze vinden meestal op vrijdag-, zaterdag- of zondagochtend plaats.

Plannen voor het nieuwe jaar
Omdat o.a. door gezondheidsproblemen het aantal actieve tellers sterk is afgenomen, is de werkgroep op zoek gegaan naar nieuwe, enthousiaste leden. Gelukkig hebben een paar nieuwe vogelaars zich bij de werkgroep aangesloten. In het nieuwe jaar kijken we of verdere aanvulling nog noodzakelijk is.
Op 25 januari 2019 was weer het jaarlijks overleg met SBB. Op 21 januari 2020 staat het evaluatiegesprek met SBB over het jaar 2019 op het programma.

5.8 Werkgroep	Vierde Bergboezem-Oost
Coördinator	Kees van der Krift
Leden	Jan Asselman, Rineke Brons, Irene Huisman, Hans Matthijsse, Hennie van Nieuwstadt, Jan Spierings, Maurice Verschuren, Kees Wijnen en Cobi van Wijngaarden

Activiteiten 2019
In 2019 hebben we weer de twee vaste hoofdactiviteiten uitgevoerd. De resultaten van de maandelijkse inventarisatie in 2019 waren in tegenstelling tot voorgaande jaren minder moedgevend dan in 2018. In 2019 is de groep uitgebreid met drie vogelaars, die inmiddels al enige keren enthousiast hebben meegelopen. Irene Huisman, Maurice Verschuren en Cobi van Wijngaarden. Dit houdt in, dat er elke week voldoende bezetting is om zo adequaat mogelijk te inventariseren.

Resultaten
Er zijn over het hele jaar 93 soorten waargenomen. Bij de waarnemingen zijn de verschillen in zomer- en winterseizoen duidelijk zichtbaar. Het aantal territoria van de Cetti's Zanger is uitgebreid tot zes.
Voorzichtig kijkend naar de resultaten na zeven jaar, mogen we concluderen, dat de Vierde Bergboezem ook voor de wintergasten een gastvrij gebied is geworden. Gebruikelijke zeldzaamheden laten zich minder regelmatig, maar in ieder geval wel zien. Sommige tijdens de trek, anderen overwinteren in ons gebied.
Vooral in het broedseizoen is het een enorme lust voor het oor om onze koorleden weer terug te kunnen horen: Tjiftjaf, Fitis, Kleine Karekiet, Blauwborst, Rietzanger en Bosrietzanger.
Wat ieder jaar weer een punt van ergernis blijft, zijn loslopende honden, die nu met de openheid van het terrein overal kunnen struinen en jagen, om nog maar te zwijgen van de uitwerpselen.

Plannen 2020
Alle standaardwerkzaamheden zullen ook in 2020 zo mogelijk worden gecontinueerd. De uitbreiding van de bezetting met drie vogelaars opent perspectieven om ook de broedvogelmonitoring weer met volle zin op te pakken. Die activiteiten zullen wel altijd in het weekend vallen. De acht datums daarvoor worden nog vastgelegd, verspreid over de maanden maart tot en met mei, ongeveer tien dagen na elkaar.

5.9 Werkgroep	De Kamertjes
Coördinator	Jan Benoist
Leden	Koos en Mary Holleman, Kees Voogt, Willem Veenhuizen, Frans Aarts, Ton Adriaanse, Cees Huijben, René van Gils, Kees Pellis, Ciska Bannenberg, Arno Gommans, Elsje Willemen, Thea van den Eshof, Stefan Vromans, Jos Quirijnen, Jan Asselman en Cor Borghouts

Activiteiten in 2019
Het gebied is eigendom van de gemeente Breda en de contacten met de gemeente zijn zoals altijd prima. Onze gesprekspartner is sinds 2014 Raymond van Breemen. De weilandjes worden gemaaid door de ecoploeg van de gemeente Breda en daarover zijn wij zeer tevreden. Dit jaar hebben we zeven zaterdagochtenden gewerkt van 9.00 tot 13.00 uur. Met gemiddeld elf personen is dit jaar meer dan driehonderd uur gewerkt. We zetten de elzensingels af, we schonen de sloten en we graven greppels opnieuw uit.
De jaarlijkse BBQ was dit jaar bij Ton en Teuny [achternaam?]in Meerle en was weer een succes. Van de gemeente Breda ontvangen we een mooie vergoeding om deze BBQ te bekostigen. Waarvoor onze dank.

Stefan Vromans, Jan Asselman en Cor Borghouts zijn ons in september komen versterken. Voor het begin van het werkseizoen is er een overleg ter plaatse met enkele Kamertjesleden en de contactpersoon van de gemeente over de werkzaamheden van dat jaar.

Overzicht van de belangrijkste resultaten

We zien gedurende al die jaren het gebied er steeds op vooruitgaan wat de flora en fauna betreft. Een rustpuntje in het drukke stedelijke gebied. Steeds meer Koekoeksbloemen, Pinksterbloemen, Wateraardbeien en Dotterbloemen groeien er. Het wordt nog een echt Dotterbloemhooiland.
Jacques Rovers van de KNNV heeft samen met Merlijn Hoftijzer van de gemeente een onderzoek gedaan naar de vegetatie en hij is zeer verheugd over de ontwikkelingen in de Kamertjes. Er treedt verschraling op en het jarenlange beheer werpt zijn vruchten af.
Helaas is gebleken dat de sloten niet van deze positieve ontwikkelingen profiteren. Het slootleven laat te wensen over. Hierover denken we nog na.
De broedvogelstand bestaat uit allerlei vogels, zoals Merel, Zanglijster, Houtduif, Tjiftjaf, Fitis, Zwartkop, Tuinfluiter, Winterkoning, Koolmees, Pimpelmees, Staartmees, Grote Bonte Specht, en Heggenmus. In de winter treffen we vaak groepen Koperwieken, Kramsvogels, Vinken, Sijsjes en Putters aan die onder andere foerageren op de elzenproppen.

Gezelligheid en kameraadschap tijdens de verplichte pauze. (foto: Jan Benoist)

Presentatie

De Kamertjesgroep werkt elk jaar een zaterdag in april bij het Vogelrevalidatiecentrum in Zundert voor het verrichten van diverse onderhoudswerkzaamheden. Hierbij zijn alle leden van de Vogelwerkgroep van harte welkom.
De gemeente heeft dit jaar twee mooie nieuwe hekken geplaatst bij de Kamertjes[?].
Vanwege de veiligheid willen we het aantal werkers beperken tot 15 personen.
Eenmaal per jaar wordt samen met de nieuwjaarsborrel de jaarvergadering gehouden.

Gezellige nieuwjaarsbijeenkomst op 5 jan. 2019 (foto Trudy Voogt)

Plannen voor 2020
Voortgaan op de ingeslagen weg. We worden allemaal wat ouder en denken na over de toekomst en eventuele verjonging. Nieuwe, jonge leden zijn welkom.

5.10 Werkgroep	**Wilgen Knotten**
Coördinator	**Piet Brosens en Rob Fisscher**
Leden	**Ad Rijnen, Agnes van der Sanden, Antoon van Unen, Hans van der Sanden, Jan Spierings, Joop van Riet, Kees Wijnen, Walter Hoekstra**

Dankzij diverse oproepen kwamen daar in de loop van het jaar nog een aantal nieuwe medewerkers bij. We hopen dat deze leden ook een in de toekomst een steentje blijven bijdragen.

Activiteiten in 2019
In 2018 waren er vier knotdagen gepland, twee nog uit het knotseizoen 2018-2019 en twee uit het knotseizoen 2019-2020.

De geplande activiteiten waren:
- januari 2019 Knotten Flodderdreef Breda
- februari 2019 Werkzaamheden oeverzwaluwwand Breda (zie tekst hieronder)
- oktober 2019 Knotten bij de ijsbaan van IJsvermaak.
- november 2019 Deze activiteit is geschrapt omdat de gekozen locatie niet meer toegankelijk is (hek van ProRail bij de waterzuivering). Omdat er geen alternatief beschikbaar was, is deze activiteit niet doorgegaan.

De laatste 'knotdag' van het normale seizoen (dus in februari) werd inmiddels traditioneel ingevuld met werkzaamheden aan de oeverzwaluwwand in de Bredase wijk Waterdonken. De in deze wand voorgeboorde gaten, die bedoeld zijn als nestruimte voor Oeverzwaluwen, worden dan schoongemaakt en van schoon materiaal voorzien. De gemeente Breda heeft hiervoor het nestmateriaal en een aangepaste steiger ter beschikking gesteld.
Ook in 2019 kon, uiteraard op een later moment in het jaar, geconstateerd worden dat de oeverzwaluwwand werkt en dat de wand weer goed gebruikt werd door de zwaluwen.

Presentatie
In het voorjaar van 2019 is de planning voor het knotseizoen 2019-2020 vastgesteld en doorgegeven aan de pr-functionaris van de Vogelwerkgroep. Hierdoor is er tevens voor gezorgd dat de planning werd opgenomen in de activiteitenkalender.

5.11 Werkgroep	**Polen**
Coördinator	**Jan Benoist**
Leden	**Deelnemers in het verleden aan de Polenreizen:** **Koos en Mary Holleman, Kees en Trudy Voogt, Mariska Tonnet, Willem Veenhuizen, Frans Aarts, Piet van Iersel, Martin van Leest, Hans en Agnes van der Sanden**

Activiteiten in 2019
De werkgroep Polen onderhoudt de contacten met onze Poolse zusterorganisatie de PTOP (Polskie Towarszystwo Ochrony Ptakow) ofwel de Poolse Bond voor Vogelbescherming.
Periodiek proberen we naar Noordoost-Polen af te reizen om de contacten te onderhouden. In het verslagjaar zijn we niet naar Polen geweest en zijn er ook geen contacten geweest.

Resultaten
Bijzonder was dit jaar dat de oud-voorzitter en oprichter van de PTOP door ons was uitgenodigd in het kader van ons vijftigjarig jubileum.
De contacten en vriendschappen liepen al die jaren via Przemek Bielicki. Hij verteld ons echter tijdens de voorbereiding van zijn bezoek dat hij niet meer deel uit maakt van de PTOP. (verschil van inzicht was de reden). Toch hebben we gemeend juist hem te vragen vanwege de vele bezoeken en contacten in het verleden.

Presentatie
Op onze jubileumviering heeft Przemek Bielicki oud-voorzitter en oprichter van de PTOP een lezing gehouden over de jarenlange samenwerking en de natuur in Noordoost-Polen

Plannen voor 2020
Door het feit dat Przemek Bielicki geen deel meer uitmaakt van de PTOP liggen de contacten met de PTOP stil op dit moment. We beraden ons op de toekomst.

5.11 Werkgroep	**Excursies**
Coördinator	**Martin van Leest**
Medewerkers	**Giggi van Melick** **Jan Lekkerkerk**

Activiteiten in 2019
De werkgroep is eind 2019 opgericht.
Door het ontbreken van een coördinator waren er in de afgelopen jaren weinig excursies.
De nieuwe werkgroep is eind 2019 voortvarend aan de slag gegaan met als doel minimaal twee excursies per maand te organiseren.
De excursies worden aangekondigd op onze website en in de nieuwsbrief.
Het emailadres is excursies@westbrabantsevwg.nl .

Bijlage 1 Financieel verslag 2019

Winst- en Verliesrekening 2019

Inkomsten:	Begroting 2019	Afsluiting 2019	opmerking
Contributie leden	€ 6.330	€ 6.541	1
Inkomsten werkgroepen	€ 1.375	€ 1.376	2
Opbrengst activiteiten	€ 1.950	€ 2.810	3
Jubileumfonds	€ 3.000	€ 2.972	4
Overige inkomsten	€ 70	€ 2.086	5
Totale inkomsten:	**€ 12.725**	**€ 15.785**	
Uitgaven:			
Algemene verenigingskosten			
Kosten bestuur	€ 740	€ 913	6
Kosten ledenvergaderingen+nieuwjaarsreceptie	€ 500	€ 1052	7
Onvoorziene kosten	€ 144	€ 383	8
Inhoudelijke Activiteiten:			
Publiciteit	€ 700	€ 823	9
Lezingen	€ 500	€ 925	10
Natuurplein De Baronie	€ 241	€ 196	11
Verenigingsblad	€ 3.000	€ 3.353	
Werkgroepen	€ 1.840	€ 1.486	12
Cursussen	€ 2.060	€ 2.782	
Jubileum	€ 3.000	€ 4.772	
Totale uitgaven:	**€ 12.725**	**€ 16.684**	
Resultaat:	**€ 0**	**-€ 899**	

Opmerkingen:

1. 345 leden incl. cursus (11) en gezinsleden (36), geen verhoging
2. Provincie Noord-Brabant (€ 1000), Brabants Landschap (€ 125/€175), SBB (€ 200)
3. Cursussen (kostendekkend)
4. De reservering voor het jubileum
5. Het jubileum bracht ook extra inkomsten op
6. Administratiekosten en uitgaven door bestuur
7. Hoger i.v.m. uitbreiding nieuwjaarsreceptie
8. Salderend bepaald
9. 2019 € 200 eenmalige kosten website
10. In 2019 gekort t.o.v. 2018. Nu verhoogd i.v.m. verhoogde activiteit en kosten.

Opmerkingen:

11. Contributie op basis van ledenaantal t.b.v. Natuurplein Baronie
12. € 200 opgehoogd i.v.m. werkgroep Excursies

Bijlage 2

Lijst van besluiten 2019

1. Voor de lezingen is nog eens € 200 meer uitgetrokken dan eerder begroot zodat het bedrag op € 900 komt.
2. Het bestuur handhaaft de regeling dat bijwonen van de lezingen gratis is.
3. Tijdens de ledenvergaderingen is de koffie en thee gratis.
4. Er zullen meer excursies worden georganiseerd in 2020.
5. Meer aandacht voor extra leden en gemiddelde verjonging van het ledenbestand.
6. Website zal zo nodig gemoderniseerd worden.